

Θήη η αλήθεια για τα F-16

10 ερωτήσεις και απαντήσεις για την αναβάθμιση των πολεμικών αεροσκαφών

Του **ΠΑΡΙ ΚΑΡΒΟΥΝΟΠΟΥΛΟΥ**
p.karvounopoulos@realnews.gr

Ψυχρολουσία για την κυβέρνηση ο «λογαριασμός» που μας έστειλε σε ζωντανή σύνδεση ο Αμερικανός Πρόεδρος **Ντόναλντ Τραμπ**: 2,4 δισ. δολάρια για εκσυγχρονισμό αεροσκαφών F-16, σε ένα πρόγραμμα αναβάθμισης με βάθος δεκαετίας!

Η τιμή, με σφραγίδα του Κογκρέσου, αναμενόταν στην Αθήνα, αλλά κανείς δεν είχε υπολογίσει ότι ο Τραμπ θα ανακοίνωνε το ποσό έχοντας δίπλα του τον Έλληνα πρωθυπουργό, θέλοντας να δείξει στην αμερικανική κοινή γνώμη ότι φέρνει χρήμα στο ταμείο και «χιλιάδες θέσεις εργασίας» στο Τέξας, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της κατασκευάστριας εταιρείας Lockheed Martin.

Τι συμβαίνει, λοιπόν, με την υπόθεση του εκσυγχρονισμού των F-16; Γιατί πρέπει να πληρώσουμε, μέσα σε αυτή την άθλια οικονομι-

κή συγκυρία, τόσα λεφτά για να αναβαθμίσουμε μαχητικά αεροσκάφη; Όλες οι απαντήσεις, μέσα από τις οποίες προκύπτει και το βαθύ παρασκήνιο, στα ερωτήματα που λογικά έχει ο κάθε φορολογούμενος που θα κληθεί να πληρώσει ξανά για όπλα.

■ Είναι αναγκαία η αναβάθμιση;

Η απάντηση από την Πολεμική Αεροπορία είναι κατηγορηματικά «ναι». Ο εκσυγχρονισμός των αεροσκαφών F-16 έπρεπε να έχει ξεκινήσει από το 1997 και να γίνεται σταδιακά. Καμιά κυβέρνηση δεν το αποφάσισε και τώρα ο κόμπος έφθασε στο χτένι. Ο υπερεξοπλισμός της Τουρκίας, που το 2018 αναμένει το πρώτο της F-35 και συζητά την αγορά ρωσικών S-400, δεν αφήνει περιθώρια για αναβολές.

■ Πόσο τελικά θα πληρώσουμε;

Ο λογαριασμός του Κογκρέσου είναι 2,4 δισ. δολάρια και αφορά τον εκσυγχρονισμό 123 αεροσκαφών F-16. Το Κογκρέσο πάντα σε αυτές τις αγορές «βάζει καπέλο», ώστε να μη χρειάζεται να περνά και να ξαναπερνά η συμφωνία από έγκριση σε περίπτωση υπέρβασης.

Τα σενάρια εκσυγχρονισμού των ελληνικών F-16 είναι τρία:

- ▶ Εκσυγχρονισμός 93 αεροσκαφών με κόστος 1,7 δισ. δολάρια.
- ▶ Εκσυγχρονισμός 85 F-16, των νεότερων, που έχουν αγοραστεί επί εποχής Σημίτη και Καραμανλή. Κόστος 1,4 δισ. δολάρια.
- ▶ Εκσυγχρονισμός 55 αεροσκαφών με κόστος 1,1 δισ. Όλα αυτά με την προϋ-

πόθεση ότι δεν θα υπάρξουν προβλήματα κατά τη διάρκεια των εργασιών, πράγμα απίθανο, καθώς μιλάμε για ριζικό εκσυγχρονισμό των ηλεκτρονικών συστημάτων των αεροσκαφών.

■ Αν είναι να πληρώσουμε τόσα λεφτά, γιατί δεν αγοράζουμε καινούργια αεροσκάφη;

Για να πάρουμε 12 F-35, θα πρέπει να δαπανήσουμε πάνω από 1,5 δισ. δολάρια. Η Πολεμική Αεροπορία θεωρεί ότι οποιαδήποτε αγορά νέου αεροσκάφους δεν μπορεί να αφορά λιγότερα από 40 αεροπλάνα. Διαφορετικά δεν είναι συμφέρουσα η αγορά. Επιπλέον το F-35 είναι ένα πανάκριβο στην υποστήριξη του αεροσκάφους, το οποίο μην ξεχνάμε ότι βρίσκεται ουσιαστικά ακόμη σε φάση ανάπτυξης.

■ Μπορεί να πέσει η τιμή της αναβάθμισης των F-16 στο 1,1 δισ.;

Η απάντηση είναι κατηγορηματικά «ναι». Ακόμη και στο 1 δισ., αρκεί να καταλάβουν οι Αμερικανοί ότι η Αθήνα είναι ανελαστική. Ηδη Πέμπτη και Παρασκευή πρωί ο αντιπρόεδρος της Lockheed Martin Ντένις Πλέσσας βρέθηκε σε ΓΕΕΘΑ και ΓΕΑ. Την Πέμπτη, μετά από τις συζητήσεις που είχε, προέκυψε ανακοίνωση του ΓΕΕΘΑ, σύμφωνα με την οποία το κόστος δεν θα ξεπεράσει το 1,1 δισ.

■ Υπάρχουν άλλες λύσεις για αγορά νέων ή μεταχειρισμένων αεροσκαφών;

Η απάντηση είναι «ναι», αλλά, όπως συμβαίνει σχεδόν πάντα σε αυτές τις περιπτώσεις, το κριτήριο της «πολιτικής» και της «εξοπλιστικής διπλωματίας» παίζει πολύ μεγάλο ρόλο στην Ελλάδα. Σε κάποιες περιπτώσεις κυριαρχεί ακόμη και των πραγματικών επιχειρησιακών αναγκών. Ακόμη και σε σχέση με χώρες που βρίσκονται δίπλα μας, όπως η Βουλγαρία, η Σλοβενία και η Κροατία, για παράδειγμα, ανακαλύπτουμε πως μόνο εμείς έχουμε την τάση να μπαίνουμε σε μονόδρομο-αδιέξοδο.

■ Πού θα βρούμε έστω το 1,1 δισ. για να πληρώσουμε τον εκσυγχρονισμό;

Τα 400 εκατομμύρια αναμένεται να μπουκ στο ταμείο από την πώληση 32 παλαιών F-16 Block 30 που είχαν αγοραστεί τη δεκαετία του '80. Πιο πιθανός αγοραστής είναι τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, που θέλουν να αγοράσουν «πακέτο» και τα 32 αεροσκάφη. Γίνεται προσπάθεια να πουληθούν μαζί και τα ελικόπτερα NH-90, η συντήρηση των οποίων αποδείχτηκε δυσβάστακτη για το ελληνικό ταμείο,

© Δρ **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε. ΔΡΟΥΓΟΣ**
(Διεθνολόγος-στρατηγικός αναλυτής)

Ομιχλώδης η συμφωνία

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ αναφορικά με τον εκσυγχρονισμό του αεροπορικού στόλου των F-16 είναι ομιχλώδης σε πολλά επιμέρους σημεία της και προσωπικά εκτιμώ ότι δεν συμβαδίζει με τις καταλυτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή μας, καθώς και στην πολυεπίπεδη αναβάθμιση της αεροπορίας της Τουρκίας. Είναι ετεροβαρής για τη χώρα μας και δεν είμαι σίγουρος για τον αριθμό των αεροσκαφών που πιθανότατα θα αναβαθμιστούν. Απαιτείται να δούμε και να συνεκτιμήσουμε για την άμυνά μας ευρύτερα ζητήματα και επιλογές, στο φως των εξελίξεων των σύγχρονων διακλαδικών και αεροπορικών επιχειρήσεων.

Παράλληλα, θα πρέπει να εξεταστούν πολλά επιμέρους θέματα της συμφωνίας, ενώ τα χρονικά μας περιθώρια έχουν δραματικά περιοριστεί σε βάρος μας. Εκτιμώ ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επικείμενες αντιδράσεις των Ευρωπαίων, τι θα γίνει με τα παλαιότερα αεροσκάφη F-16 Block 30, την ελληνική συμμετοχή στην αναβάθμιση των νεότερων τύπων, καθώς και το ότι έχουμε δραματική καθυστέρηση στους εξοπλισμούς μας. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν πολύ καλύτερα εναλλακτικά σχέδια.

© **ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ**
(Αντιπέρραρχος εν αποστρατεία, πρόεδρος Συνδέσμου Αποφοίτων Σχολής Ικάρων, επίτιμος διοικητής Διοίκησης Αεροπορικής Εκπαίδευσης)

Αναγκαία η αναβάθμιση

Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ του στόλου των F-16 στο σύνολό του, ή το μέρος αυτού που θα αποφασίσει η Πολεμική Αεροπορία, είναι εντελώς αναγκαία και θα έλεγα ότι έχει μια σχετική καθυστέρηση ήδη. Η αναβάθμιση του εν λόγω στόλου έχει δύο βασικούς σκοπούς, κατά την άποψή μου. Πρώτον, να εκσυγχρονίσει σημαντικό αριθμό αεροσκαφών F-16 ώστε αυτά να είναι επιχειρησιακά αποτελεσματικά, απέναντι στην απειλή που αντιμετωπίζει η χώρα, για τουλάχιστον ακόμα 15 με 20 χρόνια. Η αναβάθμιση αυτή θα προσθέσει μαχητική ικανότητα στον εν λόγω στόλο. Δεύτερον, η αντιμετώπιση των F-35. Αυτό θα εξαρτηθεί από τα συστήματα που θα περιέχει το πακέτο της αναβάθμισης.

Πρώτον, να εκσυγχρονίσει σημαντικό αριθμό αεροσκαφών F-16 ώστε αυτά να είναι επιχειρησιακά αποτελεσματικά, απέναντι στην απειλή που αντιμετωπίζει η χώρα, για τουλάχιστον ακόμα 15 με 20 χρόνια. Η αναβάθμιση αυτή θα προσθέσει μαχητική ικανότητα στον εν λόγω στόλο. Δεύτερον, η αντιμετώπιση των F-35. Αυτό θα εξαρτηθεί από τα συστήματα που θα περιέχει το πακέτο της αναβάθμισης.

